

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2452

Vragen van het lid **Beckerman** (SP) aan de Minister voor Klimaat en Energie over het bericht «Zonnepanelen minder lucratief, «maar leveren nog altijd 17 jaar gratis stroom»» (ingezonden 26 juni 2024).

Antwoord van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 4 september 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2155.

Vraag 1

Klopt het dat dat in het modelcontract van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) leveranciers tot de invoering van de nieuwe energiewet geen terugleverkosten als apart component in rekening mogen brengen? Hoe gaat dit veranderen met de invoering van de energiewet?¹

Antwoord 1

Dit klopt. Het is leveranciers op dit moment niet toegestaan om in het modelcontract terugleverkosten als aparte component in rekening te brengen. Wel heeft de ACM op 15 augustus 2024 bekendgemaakt dat zij de voorwaarden van het modelcontract zal herzien, mede door de aanpassingen die benodigd zijn vanuit het wetsvoorstel Energiewet. De ACM zal daarbij ook beoordelen of leveranciers de mogelijkheid moeten krijgen om terugleverkosten in rekening te brengen bij modelcontracten.

In het wetsvoorstel Energiewet is opgenomen dat vergunninghoudende energieleveranciers verplicht zijn om aan eindafnemers met een kleine aansluiting twee modelcontracten aan te bieden: een modelcontract voor bepaalde tijd (tenminste twaalf maanden) met vaste tarieven (i) en het bekende modelcontract voor onbepaalde tijd met variabele tarieven (ii)². De verplichting tot het aanbieden van het modelcontract voor bepaalde tijd met vaste tarieven is nieuw in het wetsvoorstel Energiewet. Dit modelcontract zal net als het bestaande modelcontract voor onbepaalde tijd met variabele tarieven bepalingen moeten bevatten over salderen en de vergoeding voor ingevoede elektriciteit van huishoudens met zonnepanelen³.

¹ NOS, 7 mei 2024, «Zonnepanelen minder lucratief, «maar leveren nog altijd 17 jaar gratis stroom»». (nos.nl/nieuwsuur/artikel/2519563-zonnepanelen-minder-lucratief-maar-leveren-nog-altijd-17-jaar-gratis-stroom)

² Grondslag art. 2.23 wetsvoorstel Energiewet.

³ Kamerstuk 36 378, nr. 16.

Door deze aanvulling in het wetsvoorstel Energiewet hebben huishoudens met zonnepanelen altijd de mogelijkheid om een energiecontract met vaste tarieven af te sluiten bij elke vergunninghoudende energieleverancier. Bovendien bevordert dit de vergelijkbaarheid van energiecontracten voor huishoudens met zonnepanelen.

Vraag 2

Heeft de ACM onderzoek gedaan naar de forse prijsverhogingen van de vaste leveringskosten bij een ACM-modelcontract die energieleveranciers nu in rekening brengen? Vindt u een prijsverhoging van circa 450% (bijvoorbeeld door Essent) dit jaar redelijk en acceptabel?

Antwoord 2

Uit de Monitor Consumentenmarkt Energie van de ACM bleek in juli dat de variabele tarieven van modelcontracten veelal waren gedaald. Verder geeft de ACM in haar nieuwsbericht⁴ van 15 augustus aan dat veel leveranciers de vaste leveringskosten voor elektriciteit van modelcontracten hebben verhoogd. Aangezien het in het modelcontract niet is toegestaan om terugleverkosten als een aparte kostencomponent in rekening te brengen, kiezen leveranciers er dus voor om de meerkosten die door klanten met zonnepanelen worden veroorzaakt door te berekenen in de vaste leveringskosten.

Gezien deze stijging, vind ik het goed dat de ACM op 15 augustus 2024 bekend heeft gemaakt dat zij nader onderzoek gaat doen naar de tarieven van modelcontracten. Vergunninghoudende energieleveranciers zijn immers verplicht om redelijke tarieven te hanteren. De ACM controleert en beoordeelt of de tarieven redelijk zijn en kan handhaven als dit niet het geval is.

Vraag 3

Heeft de ACM de terugleverkosten voor consumenten met zonnepanelen bij de vier in het onderzoek naar terugleverkosten genoemde energieleveranciers bij gebruikelijke (niet zijnde ACM-modelcontracten) overeenkomsten feitelijk onderzocht?⁵ Zijn deze terugleverkosten in verhouding met de werkelijke additionele kosten die energieleveranciers maken en zijn die additionele kosten niet reeds ingecalculeerd in de vaste leveringskosten die men hanteert?

Antwoord 3

De ACM heeft eerder dit jaar onderzoek gedaan naar de op 1 maart 2024 geldende tarieven van vier leveranciers⁶. De ACM heeft tijdens het onderzoek ter plaatse de administratie van de vier energieleveranciers onderzocht en gesprekken gevoerd met directieleden en tariefspecialisten. Hieruit blijkt dat de onderzochte elektriciteitstarieven, waar de kosten die leveranciers rekenen aan zonnepaneelbezitters onderdeel van uitmaken, niet onredelijk zijn en binnen het wettelijk kader vallen. De kosten die deze leveranciers doorrekenen aan klanten met zonnepanelen staan in verhouding met de werkelijke additionele kosten die leveranciers maken door hun klanten met zonnepanelen. De ACM heeft hierover aangegeven dat energieleveranciers vrij zijn om hun tarieven te bepalen zolang die niet onredelijk zijn gelet op de onderliggende kosten.

Sinds het onderzoek dat ACM deed in maart 2024 zijn er elke maand leveranciers bijgekomen die terugleverkosten introduceerden. Uit haar nieuwsbericht van 15 augustus blijkt ook dat de gemiddelde hoogte van de terugleverkosten al enkele maanden aan het stijgen is. Hierom vind ik het logisch dat de ACM op 15 augustus heeft bekendgemaakt in haar tarieventoezicht extra aandacht te besteden aan de hoogte van terugleverkosten.⁷

⁴ ACM doet nader onderzoek naar kosten en vergoeding zonnestroom | ACM.nl.

⁵ ACM, 8 mei 2024, «ACM: Onderzochte terugleverkosten voor zonnepaneelhouders niet verboden». (www.acm.nl/nl/publicaties/acm-onderzochte-terugleverkosten-voor-zonnepaneelhouders-niet-verboden)

⁶ Vervolgonderzoek: Energietarieven in transitie | ACM.nl.

⁷ ACM doet nader onderzoek naar kosten en vergoeding zonnestroom | ACM.nl.

Vraag 4

Klopt het dat de ACM nog geen uitspraak heeft gedaan over de (on-)redelijkheid van terugleverkosten en dat haar onderzoek van 8 mei 2024 zich beperkt heeft tot leveringstarieven voor stroom?

Antwoord 4

Nee, dat klopt niet. Het elektriciteitstarief bestaat uit een bedrag per afgenomen kWh en een vast bedrag per maand. Kostencomponenten zoals terugleverkosten zijn volgens de ACM onderdeel van deze elektriciteitstarieven. De ACM heeft aangegeven dat de onderzochte elektriciteitstarieven van de vier onderzochte leveranciers redelijk zijn.